

та виконуючи роль інформаційних каналів і трибун, здатних доводити до відома громадськості випадки порушень прав людини, і паралельно з цим своєчасно надаючи фактологічну інформацію урядовим і міжурядовим органам, що займаються правами людини, неурядові організації здатні внести значний вклад у справу захисту прав людини.

Міжнародні неурядові організації є найважливішими носіями світової громадської думки, інституалізованими суб'єктами світового громадянського співтовариства, покликаними забезпечувати умови для самореалізації на міжнародному рівні потреб та інтересів, цілей і прагнень громадянських суспільств, а також окремих індивідів та їх колективів і всього світового співтовариства в цілому. Amnesty International – це одна з найбільших міжнародних неурядових правозахисних організацій, що об'єднувала станом на 2013 р. понад 4,65 млн активістів і прихильників у понад 150 країнах світу. Особливістю цієї організації є те, що, відома своєю неупередженістю, вона не підтримує і не перебуває в опозиції до жодної політичної системи чи національного уряду та діє на захист прав людини в усьому світі навіть у тих випадках, коли організація не поділяє переконання людини, права якої були порушені.

Особливістю і специфічними ознаками правозахисних організацій є:

1. Їх цільове призначення – захист прав і свобод людини. Відповідно до цього ознакою стало можливим дати внутрішню класифікацію правозахисних організацій.

2. Особливість правозахисних організацій в тому, що вони не ставлять на меті вилучення будь-якої вигоди, діють безкорисливо і самовіддано.

3. Правозахисні організації як вид неполітизованих громадських організацій не займаються підтримкою будь-яких політичних партій або політичних рухів.

4. Особливістю правозахисних організацій є і незалежні від держави джерела фінансування, що дозволяє їм здійснювати діяльність у сфері захисту прав людини, вільну від впливу владних структур. При цьому правозахисники можуть і навіть повинні взаємодіяти з представниками органів державної влади з метою досягнення своїх статутних завдань. Від них часом залежить прийняття політично значимих рішень [3, с.52].

Таким чином, громадські організації і рухи – це суспільні сили, які намагаються змінити існуючі умови чи закріпити їх шляхом впливу на владні структури. Особливу роль у цьому спрямуванні відіграють правозахисні організації. Їх значення та вплив все більше поширюються як у світі в цілому, так і в Україні, зокрема.

Література:

1. Розенфельд Ю.М. Політологія : Підручник [Електронний ресурс] / Ю.М.Розенфельд, Л.М.Герасіна, Н.П.Осіпова. – Х. : Право, 2011. – 317 с. Режим доступу: http://pidruchniki.com/10560412/politologiya/gromadski_organizatsiyi_ruhi

2. Громадські правозахисні організації та їх взаємодія з державою [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://ua-referat.com/Громадські_правозахисні_організації_та_їх_взаємодія_з_державою

3. Подшибякин С. А. Правовой статус международных неправительственных организаций [Текст] / С. А. Подшибякин. – М. : Юрлитинформ, 2006. – 360 с.

Салашна В. О.

(наук.кер. – к.і.н., доц. Щетініна Т.О.)

*студентка II курсу факультету економіки та менеджменту
Полтавської державної аграрної академії*

ФУНКЦІЇ ПРАВОЗАХИСНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ

Правозахисні організації – це організації, покликані служити знедоленим або ігнорованим групам населення, сприяти реалізації їх прав, добиватися соціальних змін. Їх діяльність націлена на те, щоб управління на всіх рівнях стало прозорим і доступним для контролю, щоб дати можливість громадянам через громадські організації брати участь у демократичних процесах і розвитку прав людини та основних свобод [1, с. 29].

Правозахисні організації в Україні утворюються для захисту фізичних і юридичних осіб від правопорушень та зловживань правом як з боку суспільства, держави, місцевого самоврядування, недержавних об'єднань людей, так і з боку окремих фізичних осіб.

Реалізації функцій правозахисних організацій сприяє нормативно-правова база, що врегульовує їх статус. Згідно зі ст. 36 Конституції України, громадяни України мають право на свободу об'єднання у політичні партії та громадські організації для здійснення і захисту своїх прав і свобод та задоволення політичних, економічних, соціальних, культурних та інших інтересів, за винятком обмежень, встановлених законом в інтересах національної безпеки та громадського порядку, охорони здоров'я населення або захисту прав і свобод інших людей. Ніхто не може бути примушений до вступу в будь-яке об'єднання громадян чи обмежений у правах за належність чи неналежність до політичних партій або громадських організацій. Норми статті 36 Конституції України відповідають стаття 314 Цивільного кодексу України та стаття 7 Закону України «Про громадські об'єднання» [2]. Останній з вказаних законодавчих актів, становить фундамент правового регулювання діяльності громадських організацій в Україні, у тому числі і правозахисних.

Науковці вказують, що правозахисним організаціям притаманні ряд функцій, які суттєво відрізняють цей вид інституції громадянського суспільства. Законодавство не містить відповідного переліку, але визначення функцій правозахисних організацій логічно витікає з характеру та задач їх діяльності [3]:

- розгляд заяв фізичних і юридичних осіб чи їхніх асоціацій про недотримання прав і свобод людини, закріплених у Конституції, міжнародному праві і національному законодавстві;
- інформування подавця заяви про його права і можливості їхнього правового захисту і сприяння йому в доступі до цих засобів;
- здійснення посередницьких функцій для відновлення порушених прав і свобод за допомогою погоджувальної процедури;
- проведення громадських розслідувань фактів порушень прав людини (як за заявами фізичних і юридичних осіб, так і з власної ініціативи);
- скерування заяв (від імені заявника або від свого імені) компетентним органам для вирішення;
- звернення від імені заявника або від свого імені в суд і міжнародні організації;
- участь у судовому процесі з метою захисту і відновлення порушених прав і свобод заявника;
- прийняття висновків за результатами проведеного громадського розслідування;
- винесення громадського осуду і громадського попередження органам і (або) особам, чий дії (бездіяльність) призвели до порушення прав і свобод людини;
- публікація висновків у ЗМІ.
- створення просвітницьких друкарських, аудіо-, фото- і кіноматеріалів про права людини для - масового споживача і спеціального призначення;
- розробка навчальних планів, методик і програм викладання прав людини для різноманітних соціальних і фахових груп;
- проведення спеціалізованих семінарів з прав людини для представників «професій ризику» (співробітників органів внутрішніх справ і служб безпеки, службовців пенітенціарних закладів та установ, адвокатів, суддів, прокурорів, військовослужбовців, лікарів, журналістів, профспілкових діячів, соціальних робітників), представників законодавчої і виконавчої гілок влади, пов'язаних із створенням і виконанням законодавства, що стосується прав людини;
- організація різноманітних публічних кампаній і акцій з метою утвердження прав людини в суспільній свідомості (конкурсів на кращий твір про права людини і конкурсів малюнків та фотографій для школярів, олімпіад для студентів, спеціальних заходів, присвячених Дню прав людини і т.п.);
- збір і поширення матеріалів з історії розвитку ідеї прав людини й історії правозахисного руху.

З метою європейської інтеграції України, орієнтації на демократію і західні стандарти життя, постає гостра необхідність впливу на молоде покоління з метою формування нового погляду на право і закон; поширення високих етичних правових стандартів; усвідомлення необхідності і реальної можливості формування правової держави і громадянського суспільства, важливості власної ролі кожного громадянина у цьому процесі і підвищення громадянського патріотизму. Отже, правозахисні організації в Україні відіграють ключову роль шляхом виконання своїх функцій.

Література:

1. Матвеева Т. Д. По зову сердца, а не по долгу службы... Неправительственные организации в защите прав человека: Международная практика и опыт России [Текст] / Т. Д. Матвеева. – М. : Молодая гвардия, 2008. – 224 с.
2. Про громадські об'єднання : Закон України від 22.03.2012 № 4572-VI; діє в редакції 01.01.2016 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/4572-17>
3. Українське суспільство 1992-2012. Стан та динаміка змін. Соціологічний моніторинг / За ред. В.М. Ворони, М.О. Шульги. – К.: Ін-т соціології НАН України, 2012. – С. 558-559.

Сардаров Р. А.

(наук.кер. – к.і.н., доц. Щетініна Т.О.)

*студент III курсу факультету економіки та менеджменту
Полтавської державної аграрної академії*

ЗАХИСТ ПРАВ ПІДПРИЄМЦІВ У ВЕЛИКОБРИТАНІЇ: ДОСВІД ДЛЯ УКРАЇНИ

На сучасному етапі розвитку України відбувається становлення правового поля для підприємницької діяльності, тому так важливо саме зараз чітко усвідомлювати і орієнтуватись у всіх деталях правового захисту підприємницької діяльності. Проблема забезпечення захисту прав і законних інтересів суб'єктів підприємницької діяльності нині набула особливої значимості у зв'язку з запровадженням норм ст. 42 Конституції України, де вперше було закріплено право на підприємницьку діяльність, яка не заборонена законом. На конституційному рівні також закріплено зобов'язання держави щодо захисту конкуренції в підприємницькій діяльності і неприпустимість підприємницької діяльності, спрямованої на монополізацію і недобросовісну конкуренцію.

Як свідчить практика, підприємці нерідко безпорадні перед незаконними діями державних органів, особливо органів державної податкової служби і податкової поліції, митних, антимонопольних та інших контролюючих органів, а також органів місцевого самоврядування.

Невміння або небажання суб'єктів підприємницької діяльності захищати свої порушені права, їх пасивність негативно впливають на їх же інтереси, а також на сферу підприємництва, сприяють недобросовісності і численним порушенням з боку державних органів.

Однаково важливе значення має як реальне здійснення підприємцями своїх прав та виконання обов'язків, так і забезпечення здійснення наданих законодавством можливостей щодо припинення порушень прав, їх відновлення, компенсації збитків, заподіяних їх порушенням.

Для підприємців нерідко проблемою є правильний вибір, ефективне використання та застосування передбачених законодавством засобів захисту — тих правових засобів, з допомогою яких можна запобігти, припинити, усунути порушення прав, вони відновлюються, а також компенсуються збитки, заподіяні їх порушенням. Щоб змусити або спонукати правопорушника припинити дії, які порушують право підприємця, або запобігти таким діям, необхідно знати положення законодавства, що регулюють різні засоби захисту, і вміти їх застосовувати.

Часто права підприємців порушуються через незаконне втручання в їхню діяльність державних органів. Трапляються випадки порушення особистих немайнових прав підприємців.